

14 maja 2007

Wywiad tygodnia

O zmianach w ustawie „Prawo zamówień publicznych”, których głównym celem było uproszczenie procedur i stworzenie warunków do szybszej realizacji zadań za publiczne pieniądze rozmawiamy z Ewą Kokowską, koordynatorem Zespołu Radców Prawnych w Urzędzie Marszałkowskim.

Ustawą z dnia 13 kwietnia br. dokonano kolejnej zmiany ustawy „Prawo zamówień publicznych”. Głównym celem nowelizacji było uproszczenie procedur i stworzenie warunków do szybszej realizacji zadań za publiczne pieniądze. Nowelizacja wprawdzie wprowadza liczne modyfikacje w poszczególnych trybach, ale mają one jednostkowy, niejednokrotnie jedynie porządkujący charakter. Istotą nowelizacji jest podwyższenie wysokości progów, od której zależny jest tryb postępowania oraz reforma systemu odwoławczego. Rozmowa z Ewą Kokowską, koordynatorem Zespołu Radców Prawnych w Urzędzie Marszałkowskim.

- Na czym polegają zasadnicze zmiany w ustawie?

Ewa Kokowska: - Zgodnie z nowelizacją podniesiono wysokość progu podstawowego, od którego należy stosować ustawę z 6 000. euro do 14 000 euro. Przeliczając tę kwotę według aktualnie obowiązującego kursu euro, ustawę stosuje się do dostaw, usług i robót budowlanych o wartości powyżej kwoty 61 418, 00 złotych. Dzięki temu rozwiązaniu zamawiający będą mogli elastycznie wykorzystywać realia rynku a przedsiębiorcy uzyskają łatwiejszy dostęp do realizacji niewielkich zamówień usług, dostaw i robót budowlanych.

Poszerzono także katalog zwolnień przedmiotowych zawarty w art. 4 pkt 5 ustawy poprzez zwolnienie z reżimu ustawy nie tylko zamówień objętych tajemnicą państwową, ale także tych objętych tajemnicą służbową, jeżeli wymaga tego istotny interes publiczny lub istotny interes państwa.

Nowelizacja zniósła próg 60 000 euro, który dotychczas stanowił podstawę do stosowania tzw. procedury uproszczonej. Uproszczenia te dotyczyły m. in. odstąpienia od obowiązku ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych, terminów składania ofert i wniosków, stosowania przepisów o odwołaniach i skargach. W nowelizacji zachowano instytucję procedury uproszczonej, ale dotyczy ona wszystkich zamówień o wartości od

14 000 euro do wysokości progów wynikających z dyrektyw unijnych. Generalnie zatem w wyniku nowelizacji w ustawie wyodrębnia się zamówienia o wartości niższej niż progi unijne i o wartości równej lub wyższej od progów unijnych.

- Jakie będą najbardziej odczuwalne skutki tej nowelizacji?

Ewa Kokowska: - Ustawodawca wprowadził w nowelizacji korekty w uregulowaniach dotyczących poszczególnych trybów zamówienia publicznego. Zabiegiem tym przyświecał jeden cel. Procedury mają być szybsze.

Dla praktyków istotne znaczenie ma skrócenie minimalnego terminu składania ofert w przetargu nieograniczonym. Przy zamówieniach na dostawy i usługi poniżej progów unijnych zamawiający będzie mógł wyznaczyć na składanie ofert nawet 7 dniowy termin (dotychczas 15 dni). W przypadku robót budowlanych termin ten wynosi nie mniej niż 20 dni (dotychczas 30 dni). Przy zamówieniach równych lub przekraczających progi unijne minimalne terminy składania ofert uzależnione są od sposobu przekazania ogłoszenia do UOPWE. Wynoszą one 40 dni (dotychczas 45 dni), gdy ogłoszenie przekazane jest drogą elektroniczną lub 47 dni, (obecnie 52 dni) gdy ogłoszenie przekazane jest w inny sposób. W przetargu ograniczonym także skrócono minimalny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, którego wartość jest mniejsza od progów unijnych do 7 dni od zamieszczenia ogłoszenia w BZP (dotychczas 15 dni).

W trybie negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego istotna zmiana polega na ograniczeniu minimalnej liczby wykonawców zapraszanych do składania ofert lub zapraszanych do dialogu do 3 wykonawców (dotychczas 5).

W trybie zamówienia z wolnej ręki zamówienia dodatkowe oraz uzupełniające na usługi lub roboty budowlane - przy zachowaniu dotychczasowych przesłanek - mogą być udzielane, gdy ich łączna wartość nie przekroczy wartości 50% zamówienia podstawowego.

Dopuszczalność udzielania zamówień uzupełniających na dostawy pozostała na dotychczasowym poziomie tj. do wysokości 20 % wartości zamówienia podstawowego.

- Nowelizacja zmienia także system odwoławczy w zamówieniach publicznych. Na czym polegać będzie nowy tryb rozstrzygania sporów?

Ewa Kokowska: - Właśnie, najistotniejsze zmiany, które przyniosła nowelizacja dotyczą rozpatrywania odwołań. Ustawodawca zrezygnował z rozpoznawania odwołań przez arbitrów niezawodowych. Tworzy się nowy podmiot - Krajową Izbę Odwoławczą przy Prezesie UZP właściwą do rozpatrywania odwołań od rozstrzygnięć protestów wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Ponadto przypisano temu podmiotowi uprawnienie do wyrażania opinii w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych przez zamawiających,

co do zaleceń pokontrolnych po zakończeniu kontroli uprzedniej.

Członkowie wchodzący w skład Izby orzekać będą zawodowo w ramach stosunku pracy. Kwalifikacje członków Izby będą weryfikowane w postępowaniu przeprowadzonym przez komisję powołaną przez Prezesa Rady Ministrów.

Ustawodawca nadaje członkom Izby status funkcjonariuszy publicznych stwarzając podstawy ich niezawisłości w orzekaniu.

Nowelizacja wprowadza zasadę, że odwołanie przysługuje tylko w postępowaniach o wartości równej lub wyższej od progów unijnych. Znacząco ogranicza to wykonawców w możliwości poddania kontroli rozstrzygnięć protestów dokonanych przez zamawiających. Pozbawienie wykonawców prawa do wniesienia odwołania nie oznacza braku instrumentów prawnych do ochrony ich praw. Nie można bowiem wykluczyć powództw tych wykonawców o stwierdzenie nieważności umowy zawartej z rażącym naruszeniem ustawy i roszczeń odszkodowawczych dochodzonych przed sądem powszechnym. Wykonawcy mogą także składać wnioski o wszczęcie kontroli przez Prezesa UZP.

Odwołania będą rozpatrywane przez składy trzyosobowe wyznaczane przez Prezesa Izby według kolejności wpływu odwołania. Członkowie Izby będą wyznaczeni według alfabetycznej listy. W sprawach nie uregulowanych ustawą do postępowania odwoławczego będą miały zastosowanie odpowiednio przepisy kodeksu postępowania cywilnego.

Skład orzekający może w wyniku rozpatrzenia odwołania nakazać dokonanie lub powtórzenie czynności zamawiającego, nakazać unieważnienie czynności lub – co stanowi nowość! – unieważnić postępowanie.

Orzeczenia składu orzekającego mają moc prawną na równi z wyrokiem sądu po stwierdzeniu przez sąd jego wykonalności.

W drodze rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zostanie określony regulamin postępowania oraz wysokość wpisu.

Tryb wnoszenia skarg do sądu na wyroki Izb Odwoławczych pozostawiono bez zmian.

Istotna zmiana polega jedynie na przyznaniu Prezesowi UZP możliwości wniesienia skargi kasacyjnej od wyroku sądu okręgowego.